

М'яч у грі та поза грою

За футбольними правилами , м'яч вважається таким, що «вийшов з гри», якщо він цілком виходить за межі поля, або гра зупинена суддею.

Якщо м'яч відлетів від воріт, кутового прапорця, судді або помічника судді і залишився на полі, вважається, що він в грі.

М'яч вводиться в гру:

- Початковим ударом;
- Ударом від воріт;
- Вкиданням;
- Кутовим ударом;
- Штрафним або вільним ударом (у всіх цих випадках м'яч входить в гру відразу після удару).
- А також розирашем спірного м'яча (м'яч входить в гру, як тільки падає на землю).

Визначення голу

Голом називається ситуація, коли м'яч цілком перетнув лінію воріт, розташовану між стійками і під перекладиною, і при цьому команда, що забила гол, не порушила правил. Про таку ситуацію ще кажуть: «*М'яч забито у ворота*».

Взяття воріт не зараховується, якщо:

1. До того, як м'яч перетнув лінію воріт, пролунав свисток рефері про зупинку матчу.
2. М'яч було спрямовано у ворота атакуючою стороною першим торканням при пробитті початкового удару чи вільного удару.
3. М'яч було спрямовано у ворота безпосередньо «вкиданням ауту» (введенням м'яча руками після його виходу за бокову лінію). У випадках 2 і 3 призначається вільний удар від воріт, в які влетів м'яч.
4. Якщо м'яч було спрямовано у власні ворота першим торканням при пробитті початкового удару, штрафного удару, вільного штрафного удару, кутового удару, пенальті, чи безпосередньо вкиданням ауту (у цьому випадку призначається кутовий удар у ворота команди, у ворота якої влетів м'яч).

При визначенні торкання м'яча не враховуються торкання арбітрів, воріт і кутових прапорців.

Підрахунок очок

Виграє команда, яка забила більше голів. Якщо кількість голів рівна, матч вважається зіграним у нічию.

Рівний рахунок

У змаганнях, які проводяться за круговою системою, фіксується нічия, і матч закінчується. Але у змаганнях, що проводяться за олімпійською системою, нічийі неприпустимі, так як одна із команд повинна вибути. Для вирішення нічийі по черзі використовуються такі правила:

- Якщо проводяться два матчі — спочатку на стадіоні однієї команди, потім на стадіоні її суперниці,— то гол, що був забитий на чужому полі, має більшу вартість. Наприклад, якщо команда виграла вдома з рахунком 1:0 і програла на виїзді з рахунком 1:2, то вона вважається такою, що перемогла, так як забила на чужому полі один гол (в той час як її суперник — жодного).
- Додатковий тайм. За поточними футбольними правилами проводяться два 15-хвилинних тайми. Перерва між основним і додатковим часом — 5 хвилин, між таймами перерви нема. Якщо рахунок у кінці додаткового часу опиняється рівним, то пробиваються післяматчеві пенальті. Про старі правила можна дізнатись у статтях Золотий гол, Срібний гол.
- Післяматчеві пенальті. Команди пробивають серію з п'яти пенальті. Перемагає та команда, котра забиває більше голів у всій серії. Якщо переможець визначається до закінчення серії (наприклад, після чотирьох пенальті рахунок 3:1), то серія закінчується. Якщо все ще залишається нічия, то команди б'ють по одному пенальті, поки не визначиться переможець.

Визначення положення поза грою

Перебування гравця в положенні поза грою саме собою не є порушенням правил. Порушенням воно стає у тому випадку, якщо гравець, що опинився в положенні поза грою, бере активну участь у грі («активне» положення поза грою). Для цього є три «критерії активної гри»:

- Футболіст втручається в гру (отримує м'яч);

- Футболіст заважає грати суперникові (загороджує поле зору, умисно відволікає його, заважає перехопити м'яч);
- Футболіст отримує перевагу завдяки своїй позиції (коли м'яч відлітає від стійки чи перекладини воріт або супротивника).

У випадку, якщо жоден з цих критеріїв не можна застосувати до гравця, що перебуває в положенні поза грою, таке положення вважається «пасивним» і не кваліфікується як порушення. Рішення стосовно того, чи була «активна гра» (і, відповідно, порушення правил), залишається на розсуд арбітра.

Положення поза грою немає в таких випадках:

- Гравець перебуває на своїй половині поля;
- Гравець знаходиться врівні з передостаннім гравцем або м'ячем або позаду них;
- Під час удару від воріт, вкидання з-за бокової лінії, кутового удару.

Коли фіксується порушення внаслідок положення поза грою, команді, що обороняється, призначається вільний удар з того місця, де відбулося порушення.

Штучне положення поза грою

Команда, що обороняється, щоб зірвати атаку суперника, виводить захисників вперед. Тоді нападаючий супротивника опиняється в положенні поза грою. Правила 2003 року введені для того, щоб заохочувати атакуючий футбол і зменшити кількість таких ситуацій.

Порушення, що караються штрафним ударом

Дії, які суддя розцінив як недбалі, безрозсудні або надмірно фізично агресивні:

- Удар або спроба вдарити суперника ногою;
- Підніжка або спроба зробити суперникові підніжку;
- Стрибок на суперника;
- Атака суперника;
- Удар або спроба вдарити суперника рукою;
- Поштовх суперника.

Право виконання штрафного удару буде надано протилежній команді і в тому випадку, якщо гравець:

- Затримає суперника

- Плює в суперника;
- Виконуючи підкат, зачепить суперника до того, як торкнеться м'яча;
- Навмисне зіграє в м'яч рукою (крім воротаря у своєму штрафному майданчику).

Порушення, що караються вільним ударом

Протилежна команда отримає право на виконання вільного удару, в разі, якщо воротар:

- Навмисне затягує відновлення гри, утримуючи м'яч у руках більше шести секунд;
- Повторно торкнеться м'яча руками після того, як випустить його з рук але до того, як м'яч торкнеться когось із гравців;
- Торкнеться м'яча руками після умисного пасу ногою партнера по команді;
- Торкнеться м'яча руками безпосередньо після вкидання, виконаного партнером по команді.

Також вільний удар повинен бути призначений, якщо будь-хто з гравців:

- Зіграє небезпечно;
- Блокує просування суперника;
- Перешкодить воротареві випустити м'яч із рук;
- Здійснить будь-яке інше порушення, після якого гра зупиняється для винесення винному гравцеві попередження або видалення його з поля.

Порушення, що караються попередженням

Гравець основного складу отримує попередження з показом жовтої картки у випадку, якщо здійснить одну з таких порушень:

- Винен у неспортивній поведінці;
- Словом або дією демонструє незгоду з рішенням судді;
- Систематично порушує Правила;
- Навмисне затягує відновлення гри;
- Не дотримується визначеної відстані при поновленні гри штрафним, вільним або кутовим ударами або вкиданням з-за бокової лінії;
- Виходить, повертається або самовільно йде з поля без дозволу судді.

Запасний або замінений гравець отримує попередження з показом жовтої картки, у разі, якщо він:

- Винен у неспортивній поведінці;
- Словом або дією демонструє незгоду з рішенням судді;
- Навмисне затягує відновлення гри.

Порушення, що караються видаленням

Гравець основного складу, запасний або замінений гравець повинен бути вилучений з поля (з технічної зони) з показом червоної картки у випадку, якщо він:

- Винен у серйозному порушенні Правил;
- Винен в агресивному поводженні;
- Плює в суперника чи будь-яку іншу особу;
- Позбавить суперника, що просувається до воріт, явної можливості забити гол за допомогою порушення Правил, що карається штрафним, вільним або 11-ти метровим ударом (здійснить т.зв. «фол останньої надії»);
- Використовує образливі або нецензурні вирази (жести);
- Отримує друге попередження в одному матчі.

Будь-який видалений гравець повинен покинути межі поля і прилеглого до нього простору, включаючи технічну зону.

Штрафний і вільний удари

Штрафний удар призначається арбітром після порушення правил. Штрафний удар можуть призначити на всьому полі крім штрафного майданчика команди, яка порушила правила (якщо порушення правил відбувається у штрафному майданчику, то призначається пенальті). При пробитті штрафного, команда, що захищається, ставить «стінку»(з гравців) на відстані 9м 18см від м'яча. Штрафний можна також розігравати, але один гравець не може розіграти сам з собою — треба обов'язково віддати комусь пас.

Вільний удар призначається, коли гравець віддає передачу своєму голкіперу і той бере м'яч у руки. Вільний удар не призначається, якщо гравець передає м'яч голкіперу головою, або якщо м'яч випадково відскочив від гравця команди, яка захищається, і голкіпер взяв в руки. Вільний удар не можна бити

прямо по воротах, а потрібно розіграти м'яч з партнером після чого можна бити. Якщо гравець забиває